

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

תאריך עדכון: 5.9.2021

הוראת עבודה מס' ביט 02 (להלן: "ההוראה") שימוש בגז פלפל לצרכי אבטחה

1. כללי

- 1.1 במהלך הפעילות השוטפת של הגופים המונחים על ידי משטרת ישראל, עלה הצורך לתת בידי עובדים ומאבטחים כלי נוסף שיאפשר להם לממש את סמכויותיהם להשתמש בכח, תוך הקטנת הצורך בשימוש בכח פיזי העלול לגרום נזק מתמשך, או בנשק חם. לצורך זה נבחן השימוש בתרסיס פלפל, שיעילותו בשימוש של מספר שנים במשטרת ישראל.
- 1.2 תרסיס הפלפל הינו כלי נוסף בידי המאבטח במדרג הפעלת הכח, העשוי לצמצם הצורך בשימוש בכח פיזי על ידי המאבטח, ולהפחית את הסיכון לפגיעה גופנית בבני אדם.
- 1.3 השימוש בתרסיס מוגבל למקומות פתוחים, למעט מקרים חריגים.
- 1.4 ההוראה שלהלן מביאה הנחיות משטרת ישראל לשימוש בגז פלפל לצרכי אבטחה.

2. המטרה

מטרת ההוראה לפרט הנחיות לשימוש בגז פלפל לצרכי אבטחה.

3. תוכן

- 3.1 עובד הנדרש לשם ביטחונו האישי תרסיס גז פלפל, יפנה למנב"ט.
- 3.2 המנב"ט יבדוק את הצורך ונימוקי העובד לציידו במיכל תרסיס.
- 3.3 מצא המנב"ט, שיש מקום לצייד את העובד בתרסיס, יציידו בהתאם.
- 3.4 המנב"ט ידריך את העובד באשר לאופן השימוש, האחזקה והוראות הביטחון המתלוות להצטיידות בגז פלפל.
- 3.5 בהמשך, יחתים המנב"ט את העובד על קבלת התרסיס וקבלת התדריך.

4. אחריות

- 4.1 השימוש בגז פלפל לצרכי אבטחה יעשה עפ"י הנחיות משטרת ישראל המפורטות בנספח א' הרצ"ב.

קרן קיימת לישראל
K K L - J N F

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

4.2 עובד שסיים את עבודתו בקק"ל או שאינו נדרש יותר לתרסיס, יחזיר למנב"ט ורישומיו יזוכו בהתאם.

5. תחולה ותוקף

הוראה זו חלה על כל עובדי הקרן הקיימת לישראל והיא תקפה מעת פרסומה.

6. נספחים

נספח א' - נוהל מ"י לשימוש בגז פלפל לצרכי אבטחה.

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

נספח א'

שם	-בלמ"ס-	שם היחידה האחראית על הנוהל
שימוש בתרסיס פלפל	ישראל	הנוהל אג"מ/חטיבת אבטחה
מספר הנוהל	 9090.028.140	משטרת

1. כללי:

- א. במהלך הפעילות השוטפת של מערכי האבטחה המונחים על ידי משטרת ישראל, עלה הצורך לתת בידי המאבטחים כלי נוסף שיאפשר להם לממש את סמכויותיהם להשתמש בכח, תוך הקטנת הצורך בשימוש בכח פיזי העלול לגרום נזק מתמשך, או בנשק חס. לצורך זה נבחן השימוש בתרסיס פלפל, שיעילותו הוכחה הן בעולם והן בשימוש של מספר שנים במשטרת ישראל.
- ב. תרסיס הפלפל הינו כלי נוסף בידי המאבטח במדרג הפעלת הכח, העשוי לצמצם הצורך בשימוש בכח פיזי על ידי המאבטח, ולהפחית את הסיכון לפגיעה גופנית בבני אדם.
- ג. השימוש בתרסיס מוגבל למקומות פתוחים, למעט מקרים חריגים.

2. הבסיס החוקי:

- א. סעיפים 5-6 לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה - 2005 (סמכויות נלוות וסמכויות עיכוב) (להלן: "חוק סמכויות").
- ב. סעיפים 34 + 34ט"ז לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 ("הגנה עצמית").
- ג. החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח - 1998 (להלן: "הסדרת הביטחון").
- ד. חוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968 (להלן: "חוק רישוי עסקים").

3. המטרה:

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

- א. קביעת התנאים וההגבלות לשימוש בתרסיס, כללי הפעלה, כללי טיפול ועזרה ראשונה לנפגע וכללי בטיחות.
- ב. קביעת כללים להחזקת התרסיס והחסנתו.
- ג. קביעת כללי הכשרה והסמכה.

4. הגדרות:

- א. **תרסיס פלפל:** על-פי אפיון האמצעי המצורף כנספח א' לנוהל זה.
- ב. **גוף מונחה:** גוף שמשטרת ישראל מנחה אותו לענייני אבטחה, מכוח החוק להסדרת הביטחון, חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור וחוק רישוי עסקים.
- ג. **מאבטח מוסמך:** מי שהוסמך לשמש כמאבטח לפי חוק סמכויות או חוק להסדרת הביטחון.
- ד. **מוסד הכשרה:** בית ספר להכשרת מאבטחים, בעל תו תקן של חטיבת האבטחה במ"י.
- ה. **הסמכת תרסיס פלפל:** הסמכה שתוענק למאבטח אשר עבר הכשרה במוסד הכשרה; הסמכתו תצוין במערכת מאבטחים.

5. הנחות יסוד:

- א. למערך האבטחה בגופים המונחים סמכות לשימוש בכוח במצבים שונים.
- ב. תרסיס הפלפל יכול לסייע למאבטח בעת שימוש בכוח במהלך בעבודתו.
- ג. על המאבטח לעבור הכשרה מסודרת בשימוש בתרסיס פלפל ע"י מדריכים מוסמכים ע"מ לאשר להם להצטייד באמצעי זה.
- ד. רק הגופים שאושרו ע"י החטיבה רשאים לצייד את המאבטחים שבתחומם.

6. השיטה:

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

- א. גוף מונחה שיאושר לכך על ידי חטיבת האבטחה, רשאי לצייד את מאבטחיו בתרסיס פלפל שאושר על ידי משטרת ישראל בהתאם לאמור בסעיף 6 לנספח א' - אפיון האמצעי.
- ב. גוף מונחה לא יצייד מאבטח בתרסיס פלפל ולא יאפשר למאבטח לעשות שימוש בתרסיס פלפל, אלא אם המאבטח הוסמך לכך בהתאם לנוהל זה.
- ג. מאבטח יוכל לעשות שימוש בתרסיס פלפל במסגרת תפקידו, רק אם הוכשר והוסמך לכך בהתאם לנוהל זה.

7. פירוט השיטה:

א. העילות לשימוש בתרסיס פלפל

מאבטח מוסמך לעשות שימוש בתרסיס פלפל במקרים הבאים:

- (1) לצורך הגנה עצמית.
- (2) לצורך הפעלת הסמכות החוקית של המאבטח ובהתקיים התנאים המצטברים הבאים:
 - מקום שניתנה למאבטח סמכות בחוק להפעיל כוח סביר;
 - אין בידי המאבטח, בנסיבות העניין, דרך או אמצעי פחות פוגעניים כדי לבצע את משימתו.
- (3) טרם השימוש בתרסיס, ישקול המאבטח את נסיבות האירוע ויבדוק האם:
 - קיימת עילה חוקית לשימוש בכוח.
 - קיימת הצדקה לשימוש בתרסיס (האם האדם מתנגד).
 - האם מגע פיזי עם האדם עלול לגרום לנזק גדול יותר מהנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהשימוש בתרסיס.

ב. מתן אזהרה לפני שימוש

- (1) לפני השימוש בתרסיס, למעט במקרים חריגים בהם נסיבות העניין אינן מאפשרות זאת, המאבטח יזהיר את האדם על כך שהוא עומד להפעיל את התרסיס.

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

(2) התרסיס נועד להתגבר על התנגדות אקטיבית של האדם. לכן, אין לעשות שימוש בתרסיס כלפי אדם שאינו מפעיל כח כלפי המאבטח או אדם אחר.

ג. הוראות הפעלה

בהתקיים התנאים והנסיבות בהם מותר להפעיל את התרסיס לפי נוהל זה, כולל הוראות בטיחות (סעיף 11 להלן), יש לפעול לפי ההוראות הבאות:

- (1) הזהר את האדם כי במידה ולא יחדל - יופעל נגדו תרסיס פלפל.
- (2) אם האדם לא נענה לאזהרה וממשיך בהתנהגותו, הפעל את התרסיס בהתאם להנחיות הבאות:

- הוצא את התרסיס מהנרתיק;
- פתח הנצרה;
- כוון התרסיס כלפי האדם;
- וודא כי לא תהיה פגיעה במי שאינו מעורב;
- אחוז המיכל בכף ידך כשהאגודל כלפי מעלה;
- אמוד את המרחק בינך לבין האדם, וודא שלא יפחת ממטר אחד ולא יעלה על ארבעה מטרים. כוון את פיית ההתזה לעבר אזור פני האדם, כדי לקבל את האפקט המרבי;
- הרם את הנצרה, ודא כיוון סופי לעבר האדם ולחץ על לחצן ההתזה לחיצה קצרה - שניות אחדות לכל היותר.
- במקרה בו הלחיצה הראשונית לא השיגה את מטרתה, ניתן לבצע לחיצה נוספת אחת על מנת להשיג את האפקט הנדרש.
- יש להפסיק את השימוש בתרסיס מייד עם הסרת התנגדות האדם.
- לאחר השימוש בתרסיס, במידה והאדם לא הפסיק להתנגד, יש להשתלט עליו תוך הפעלת כוח מידתי. במידה והאדם הפסיק להיאבק יש להרגיעו ולהשגיח עליו עד להגעת המשטרה.
- לאחר ההשתלטות על האדם - דווח והזמן משטרה.

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

(3) כל שימוש בתרסיס פלפל מחייב רישום בכתב של נסיבות האירוע. העתק יועבר לקב"ט המתקן אשר יתייכו בקלסר ייעודי לכך, ויועבר עפ"י למ"י.

(4) פעולות נוספות, במקרים המתאימים:

- הרגע את האדם, והסבר לו כי השפעת התרסיס תחלוף תוך מספר דקות.
- הוצא את האדם למקום מאוורר ונקי משאריות תרסיס.
- ניתן לשטוף את הפנים במים על מנת לנקות את התרסיס.
- במידה והאדם מתלונן על קשיי נשימה, או דורש טיפול רפואי - יש להעבירו לטיפול רפואי (ראה נספח עזרה ראשונה).

קרן קיימת לישראל
KKL - JNF

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

שימוש בתרסיס כלל - חשם זרימה

8. דגשים:

לאחר שימוש בתרסיס, על המאבטח לנקות ידיים עם מנטרל או לשטוף אותן במים וסבון. יש להימנע מלגעת בפנים או בעיניים לפני שטיפת הידיים.

9. הוראות בטיחות:

- א. אין להפעיל התרסיס למרחק שהוא פחות ממטר או יותר מ- 4 מ'.
- ב. על המאבטח לוודא כי האדם כלפיו מכוון התרסיס נמצא בטווח היעיל שלו.
- ג. יש להימנע מלהפעיל התרסיס נגד כיוון הרוח מחשש פגיעה במאבטח המפעיל.

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

- ד. הפעלת התרסיס תיעשה לעבר האדם, תוך הימנעות מפגיעה בעוברי אורח תמימים.
- ה. יש לוודא כיוון הפייה לעבר האדם ולהימנע מפגיעה עצמית.
- ו. הפעלת התרסיס במקום סגור אסורה אלא אם קיימת סכנה לפגיעה פיזית ממשית למאבטח כתוצאה מהתקיפה.
- ז. בגמר השימוש, יוחזר התרסיס לנרתיק הנשיאה, לשם מניעת ריסוס לא מבוקר.
- ח. אין לנקב את מיכל התרסיס.
- ט. חל איסור על הפעלת התרסיס כנגד נשים בהריון, קשישים, תינוקות וילדים קטנים.
- י. יש לשמור את התרסיס במקום מוצל (מתחת ל- 50 מעלות צלזיוס). לאור זאת אין להשאיר את המיכל בתוך רכב.

10. מגבלות השימוש:

- א. לפני הפעלת התרסיס חלה על המאבטח חובת אזהרת האדם כלפיו מכוון התרסיס כמפורט בנוהל זה.
- ב. הפעלת התרסיס תיעשה אך ורק לעבר אדם בודד שאין בקרבתו אזרחים תמימים העלולים להיפגע.

11. תיעוד ודיווח:

- א. מאבטח שהפעיל תרסיס פלפל יציין בכתב את נסיבות השימוש בתרסיס פלפל.
- ב. המאבטח יציין את עובדת אזהרת האדם לפני הפעלת התרסיס ויפרט את נסיבות השימוש.
- ג. עותק יועבר למפקח של חברת השמירה בה מועסק המאבטח.

12. טיפול ואחזקה:

- בעת קבלת המיכל ובתחילת יום עבודה יש לבדוק את תקינות המיכל:

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

- א. לבדוק כי המיכל שלם, ללא חורים/חריצים העלולים לגרום לקריעתו.
- ב. בדוק את פיית ההתזה ובדיקה כי היא נמצאת במקומה. במידה ונראה כי הפיה יצאה מהמקום ועלולה להילחץ ע"י הנצרה - יש לפסול את המיכל לשימוש ולהחליפו (זאת לאור מקרים בהם הפיה יצאה ממקומה, ולחיצה אקראית על הנצרה גרמה לפריקת תרסיס).
- ג. בדיקת תוקף המיכל (על כל מיכל מוטבע תוקף, יש לוודא כי לא פג תוקף החומר שבמיכל).
- ד. המיכל יוחזק בחגורתו של המאבטח, בצד היד הלא דומיננטי (הצד הנגדי לאקדח), בתוך נרתיק עפ"י האמור בנספח א' סעיף 9.
- ה. אין לאחסן את המיכל בטמפרטורה גבוהה מ- 50 מעלות צלזיוס.

13. כללי הכשרה והסמכה:

- ו. הכשרת המאבטח לשימוש בתרסיס הפלפל תיעשה במסגרת אימון שיועבר ע"י מדריך מאושר, באמצעות מוסד הכשרה מוכר בעל תו תקן מ"י וע"פ מערך שיעור שאושר ע"י חט' האבטחה במ"י.
- ז. מאבטח יוסמך ע"י מד"ר מוסד ההכשרה לשימוש בתרסיס פלפל רק לאחר שעמד בדרישות ההכשרה ובבחינת ההסמכה.
- ח. ניתן להעביר את ההכשרה במסגרת מוסד ההכשרה או כהשתלמות בגוף בו עובד המאבטח, אך בכל מקרה תועבר ההכשרה ע"י מדריך כאמור בסעיף א' לעיל.
- ט. מאבטח שלא עמד בבחינת ההסמכה, יורשה לערוך רענון ובחינה חוזרת. מאבטח שנכשל בבחינה החוזרת - יחויב במעבר הכשרה נוספת.

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

י. הסמכת המאבטח תהיה לאחר שיעבור בהצלחה מבחן עיוני ומבחן מעשי.

יא. מבחן המעשי יהיה מתוך בנק השאלות שנשלחו למוסדות ההכשרה ע"י חטי' האבטחה.

יב. מאבטח שהוסמך להפעלת פלפל יבצע השתלמות ריענון אחת בכל שנה.

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

נספח א' - אפיון האמצעי

1. תרסיס הפלפל אליו מתייחס נוהל זה הוא תרסיס אישי המכיל תמצית פלפל OC, ברמת חריפות של 2,000,000sku (יחידות סקוביל, המהוות מדד לחוזק החומר) בריכוז של 10%, ברמת ריכוז של 1.33% קפסיאצין, על בסיס מים, מדגם שאושר לשימוש במשטרת ישראל/צה"ל.
2. התרסיס נמצא במיכל אישי הפולט חומר לטווח יעיל של עד 4 מטרים.
3. כשהתרסיס בא במגע עם אדם, הוא גורם באופן מיידי לתחושות צריבה, דמע, נפיחות בעיניים וקשיי נשימה.
4. תופעות אלו יוצרות אצל האדם את הצורך לטפל בעצמו ומפסיקות בכך את ההתנהגות האלימה שלו כלפי אחרים.
5. מספר התזות למיכל: לפחות 10 התזות באורך שנייה כל אחת.
6. נכון ליום הוצאת נוהל זה אושרו שני דגמים העונים לדרישות דלעיל:
 - א. תרסיס של חברת cts דגם OC 200
 - ב. תרסיס של חברת Saber דגם mk-3 flip top, תת דגם saber red, מק"ט 52H2010-c.
7. אופי התרסיס: ערפל (mist) בצורת קונוס. עד למתן הנחיה אחרת אין לעשות שימוש בתרסיס היוצר סילון ישיר (עקב החשש לפגיעה בלתי הפיכה בעין).
8. כמות התרסיס: מיכל המכיל חומר במשקל של 50-100 גר', בהתאם לדגם.
9. נרתיק: התרסיס יוחזק בנרתיק קורדורה או עור, מרופד או קשיח להגנה על המיכל, בעל סגירה שתגן על החלק העליון של המיכל למניעת לחיצה אקראית, עם סגירת לחצנית ("תיק-תק") או וולקרו, ובגודל מתאים למיכל המאפשר שליפתו ללא חשש לניתוק הפיה מהמיכל.

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

10. השפעות התרסיס על גוף האדם :

- א. תחושת צריבה מידית של העור.
- ב. צריבה, דמעת ונפיחות של העיניים עד כדי עצימה בלתי רצונית.
- ג. רוב האנשים אינם יכולים לשמור על עיניים פקוחות - ובכך מוענק יתרון לנטרולו של החשוד.
- ד. במקרה של שאיפת החומר - שיעול, השתנקות וקוצר נשימה.
- ה. להבדיל מגז מדמיע (CS), אשר השפעתו מתבססת על כאב ולכן אינו יעיל נגד אנשים במצב בו אינם מרגישים כאב (כגון מצבי שכרות, השפעת סמים, פסיכוזה), השפעת ה- OC היא פיזיולוגית ומכאן יעילותו גם נגד בני אדם וגם כלפי בעלי חיים.
- ו. החומר מתכלה וניתן לשטיפה.

חטיבת משאבי אנוש ומינהל יחידת הביטחון

נספח ב' - עזרה ראשונה

- ככל שיידרש וניתן, יש להגיש ע"ר עפ"י האמור בנספח זה :
- א. העבר את האדם לאזור מאוורר ואפשר לו בהקדם האפשרי לשטוף במים את האזור הנגוע.
 - ב. במידה והאדם נפל או נשכב, יש להפנות את פניו כלפי מעלה כדי לאווררו ולהעבירו לטיפול רפואי ללא דיחוי.
 - ג. עקוב אחר האדם: במידה והוא מראה סימני מצוקה כגון קשיי נשימה או תפקוד או שהוא מבקש זאת (גם אם אינו מגלה סימני מצוקה) - יש להעבירו לטיפול רפואי.
 - ד. במידה ולאחר 30 דקות לא פגה השפעת התרסיס או שהאדם ביקש זאת (גם אם נראה שפגה השפעת התרסיס) - יש לקחתו לטיפול רפואי.
 - ה. לאחר השימוש, אין להפעיל לחץ על צווארו של האדם או על גבו. יש להושיבו או להשכיבו על צידו תוך מתן אפשרות נשימה חופשית.
 - ו. הסבר לאדם כי השפעת התרסיס תחלוף בעוד מס' דקות, על מנת להרגיעו.